

DOWN

AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN ☆ WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 1 / 2015

EUREKA TOWER
– utsikt över Melbourne

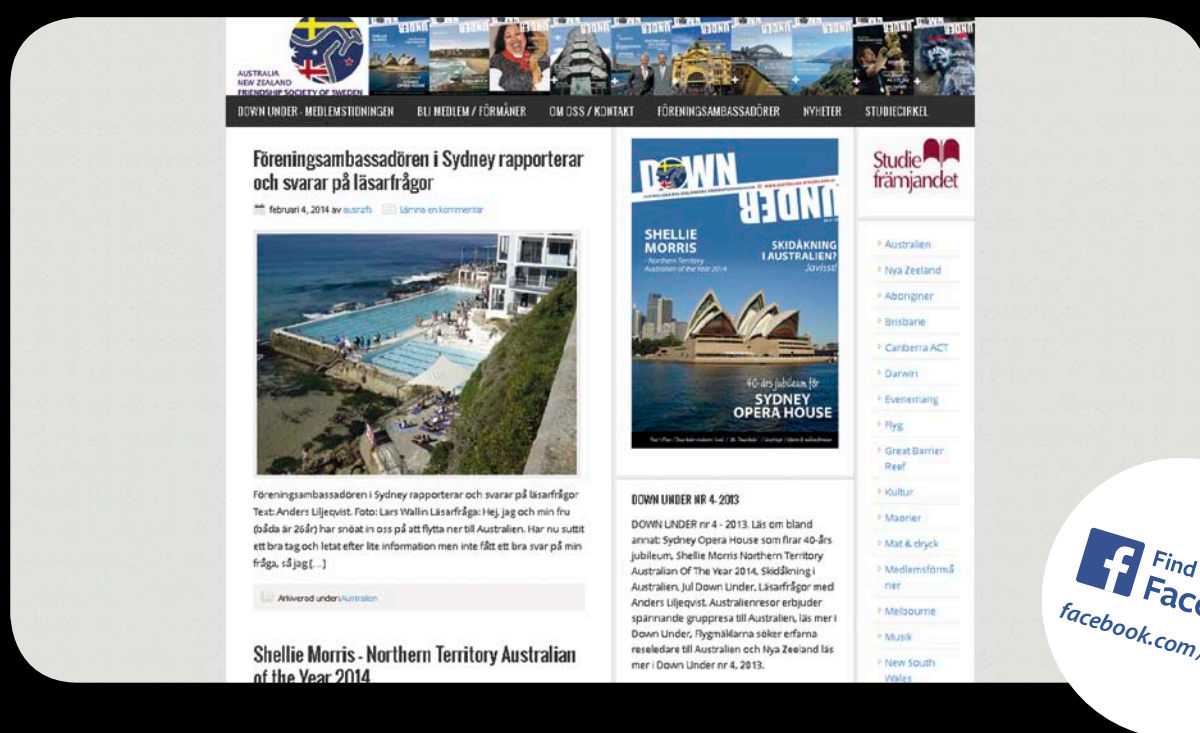
SVENSKAR
på Nya Zeeland

Mitt i naturen på
BARE SAND
ISLAND

Victoria - ett litet Australien i miniatyr / Aotearoa är maoriernas namn för Nya Zeeland / Roxette live
/ Intervju ambassadör / Det nyzeeländska köket / Träning på andra sidan jordklotet

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem
I AUSTRALISKA NYA ZEELÄNDSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår. Förutom vår medlemstidning erhåller du en mängd rabatter hos företag och föreningar som vi samarbetar med. Att bli medlem utvecklar och lönar sig! Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2. Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Put another shrimp on the barbie.
Eller hur låter det egentligen vid kvällens
barbecue efter en dag fylld av sol och surf
i världen lyckligaste land?

Två av vallöftena Tony Abbot gav och som ledde till regeringsskifte och att det konservativa Liberals tog över makten i september år 2013, var att ta bort koldioxidskatten och stoppa båtar med asylsökande. Sedan december år 2014 har inga båtar med asylsökande lyckats ta sig till den australiska kusten. Kritiken har varit massiv men Australiens premiärminister Tony Abbott slår ifrån sig och säger att Australien tröttnat på att "läxas upp" av FN gällande landets flyktingpolitik. En ny rapport som är i färd att lämnas in till FN:s råd för mänskliga rättigheter redogör för hur Australiens behandling av asylsökande bryter mot FN:s konvention mot tortyr. Asylsökande till Australien vägras bosättning i landet och skickas i stället till förvar, antingen på Manus Island i Papua Nya Guinea eller Nauru. Samtidigt frågar generalsekreteraren i Amnesty International, Salil Shetty i John Pilgers uppmärksammade dokumentär Utopia, som kom förra året, varför ett av världens rikaste länder inte lyckas få bukt med fattigdomen bland urbefolkningen aboriginerna. Det är ju inte en fråga om brist på resurser, det måste vara något annat? Europa brottas med liknande frågor och vindar. Vi har exempelvis Rumänien och delar av dess romska befolkning som vi idag möter utanför så gott som varje svensk butik. I Medelhavet sjunker båtar på väg mot stängda gränser. Vi går mot vår i Sverige och snart är det dags för våra grillkvällar. Även om det inte finns några enkla svar och lösningar så glöm inte individen, se personerna bakom statistiken, de allra flesta är som jag och du, de längtar också efter familj, vänner och den stundande grillkvällen. Filmen Utopia finns förresten att se på youtube.com.

Lars Wallin
Chefredaktören

Mitt i naturen på Bare Sand Island 10

Eureka Tower 17

Svenskar på Nya Zeeland 12

NNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

NYHETER 14

5 VICTORIA
- ETT LITET AUSTRALIEN I MINIATYR

INTERVJU AMBASSADÖR 15

6 AOTEAROA ÄR MAORIERNAS
NAMN FÖR NYA ZEELAND

DET NYZEELÄNSKA KÖKET 16

8 FÖRENINGSAMBASSADÖREN
SVARAR PÅ LÄSARFRÅGOR

TRÄNING PÅ ANDRA SIDAN
JORDKLOTET 18

11 ROXETTE LIVE
I AUCKLAND, NYA ZEELAND

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION
Chefredaktör: Lars Wallin
lars@larswallin.nu, +46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@psy.lu.se, +46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@telia.com, +46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: Eureka Tower, Melbourne
Foto: Lars Wallin

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

Terrordåd är numera, tyvärr, nästan vardagliga händelser och inträffar överallt i världen, i Skandinavien såväl som i Oceanien. Strax före jul drabbades Australien, då en man beväpnad med ett avsågat hagelgevär tog sig in på Lindt Chocolate Café vid Martin Place i centrala Sydney och tog flera personer som gisslan. Gisslantagaren krävde att en flagga utformad som jihadistgruppen Islamska statens (IS) banér skulle levereras. Efter nästan 17 timmar fick dramat ett våldsamt slut. Tre personer dog, inklusive gärningsmannen, en 49-årig iranier som beviljats asyl i Australien och som var känd av polisen. Det mest skrämmande är att terrordåd kan drabba totalt oskyldiga människor, vanliga medborgare och turister, som kopplar av med en kopp kaffe. Medan gisslandramat pågick startades en kampanj på sociala medier där australier, som var oroliga för att dådet skulle leda till antimuslimska stämningar, erbjöd sig att följa sina muslimska grannar till jobbet dagen därpå. Detta initiativ får ses som ett ljus i mörkret att visa att enskilda individers kriminella handlingar inte får leda till kollektiv skuldbeläggning.

Karolinska Institutet (KI) i Stockholm har en stor kraniesamling, som härrör från begravningsplatser i främmande länder och som samlades in i ett delvis rasbiologiskt syfte. Forskarna trodde nämligen att de skulle kunna fastställa skillnader mellan folkslag utifrån skullform. Nu har Museum of New Zealand i Wellington begärt att få kranieerna och andra kvarlevor som stulits från gravar utlämnade. Regeringen har bestämt att så skall ske och demokratiminister Alice Bah Kuhnke kommenterade: Det är oerhört viktigt att de här frågorna uppmärksammas. Det finns inget mer effektivt sätt att undvika att historien upprepar sig än att först våga se historien i vitögat och komma till insikt om vad vi har gjort.

Förra året fick Eleanor Catton, som föddes i Kanada men växte upp i Nya Zeeland och numera bor i Aukland, Bookerpriset för sin bok *The Luminaries*. I den svenska översättningen har den fått namnet *Himlakroppar* och är en äventyrsberättelse från 1800-talets nyzeeländska guldrusch. Den 30-åriga Eleanor Cattons författarskap präglas av att få testa. *Himlakroppar* fick sin struktur medan hon skrev den genom att hitta sätt att respektera läsaren och läsarens möjliga frågor. Hon menar att när läsaren älskar en bok så är det på grund av personerna, personer som man sörjer när de dör eller blir arg på när de fattar dåliga beslut.

Julbocken i Gävle är känd över hela världen och frågan varje år är: Blir den

nedbränd eller klarar den sig? Det tredje försöket i julas gjordes av två australier som tog sig över staketet runt bocken. De sågs kasta något mot benen på bocken, men det var uppenbarligen inget brännbart för bocken klarade sig.

Skogsbränderna i Australien i början av året drabbade koalorna hårt. Många dog och av dem som överlevde fick flera svåra brännskador, framför allt på tassarna. I det läget efterlyste viltvårdsorganisationen IFAW hjälp med att sy bomullsvantar. Responsen blev överväldigande. Mängder av små vantar skickades, från alla hörn i världen, till veterinärer och viltvårdare som behandlade koalorna. Då ingrep djurräddningsorganisationen AMWRRRO och meddelade att det inte är vantar som behövs utan donationer. Vantarna hindrar koalornas möjlighet att äta och att hålla sig fast i trädgrenar. Den mänskliga känslan för djur är fantastisk.

The Socceroos, Australiens fotbollslandslag, vann finalen i de asiatiska mästerskapen då de besegrade Sydkorea med 2-1 efter förlängning inför 76 000 åskådare på Stadium Australia i Sydney. Det var samtidigt en revansch, då man förlorade mot Sydkorea med 0-1 i grupppelet. År 2006 valde Australien att lämna Oceaniens fotbollsförbund och byta världsdel till Asien. För fyra år sedan spelade man också final, men förlorade då mot Japan, även detta i förlängningen. Det bättre motståndet i Asien har definitivt bidragit till att Australien har utvecklats som fotbollsnation.

Sämre har det gått för Australien och Nya Zeeland i Skid-VM i Falun. Ingen skidlöpare från dessa nationer gick vidare i de individuella sprintloppen och i lagsprinten kom Australien sist bland damerna och tolv, av fjorton lag, bland herrarna. På skihjullon 30 km kom Andrew Pohl, Nya Zeeland, näst sist på plats 56, och på damernas motsvarighet 15 km belade Aimee Watson och Xanthea Dewez platserna 53 och 54, och placerade sig näst sist och sist. På 10 km fri stil blev Aime Watson sist av de 54 som fullföljde tävlingen och på herrarnas 15 km fri stil hamnade Paul Kovacs, Australien, på 85 och sista plats 9 minuter, 51 sekunder och 6 tiondels sekunder efter segraren Johan Olsson. På damernas stafett över 4x5 km kom Australien sist, medan herrarna inte hade något lag. På de avslutande distanserna 30 km för damer kom Casey Wright, Australien, sist och på 50 km för herrar kom inga australiensare eller nyzeeländare i mål. Inget upplyftande facit, men skidåkning är ju inte den mest utövade sporten i Oceanien. ★

David Morris, Rutherglen
Foto: winemakers.com.au

Foto: melbourne.visitorsbureau.com.au

Foto: melbournewinetours.com.au

Viv och Ben Thomson
Foto: Best's Wines

VICTORIA

- ett litet Australien i miniatyr

Text:
Clas Hardebäck

Victoria var en gång en del av New South Wales, men blev redan 1851 en egen koloni. Efter guldruschen på 1850- och 1860-talen hade staten vid Australiens bildande 1901 skapat sig ett välstånd och Melbourne var kontinentens största och viktigaste stad. Med sina 5 miljoner invånare och en yta som Storbritannien är Victoria den mest tätbefolkade staten i landet, och ett viktigt handelscentrum för kött och mejeriprodukter.

Vinnmässigt är Victoria ett Australien i miniatyr, med varma områden i norr, svala i söder längs kusten och spännande nya vingårdar på hög höjd däremellan. Längre var de varma områdena i Goulburn Valley och Rutherglen de dominerande, och kanske var det på grund av de klassiska starkvinerna härifrån som Victorias vinindustri klarade sig genom de svåra åren i början av 1900-talet. Dessa starkviner, "stickies", tillhör Australiens gamla dåliga vinsamvete, samtidigt som de är bland de bästa i världen. Firmor som Campbell's, All Saints och Morris är klassiska namn. Det är märkligt att man fortfarande kan köpa dessa, ibland 100-åriga viner, för en spottstyver på plats, men det kanske beror på att de är omoderna.

Under lång tid var Yarra Valley nordost om Melbourne det mest kända området, med fin produktion av Pinot Noir och Chardonnay (till exempel De Bortoli), liksom det är platsen för Domaine Chandon med sin produktion av fina mousserande viner. Under slutet av 1900-talet kom nya svala områden mer i fokus och numera är Mornington Peninsula, en udde som sticker ut i Bass Strait söder om Melbourne, ett av de mest omtalade. Här finner vi till exempel Bass Philip som gör Australiens i särklass bästa och dyraste Pinot Noir. Andra fina producenter är Moss Wood, Yabby Lake och Ten Minutes by Tractor, som vi även kan finna i det svenska sortimentet.

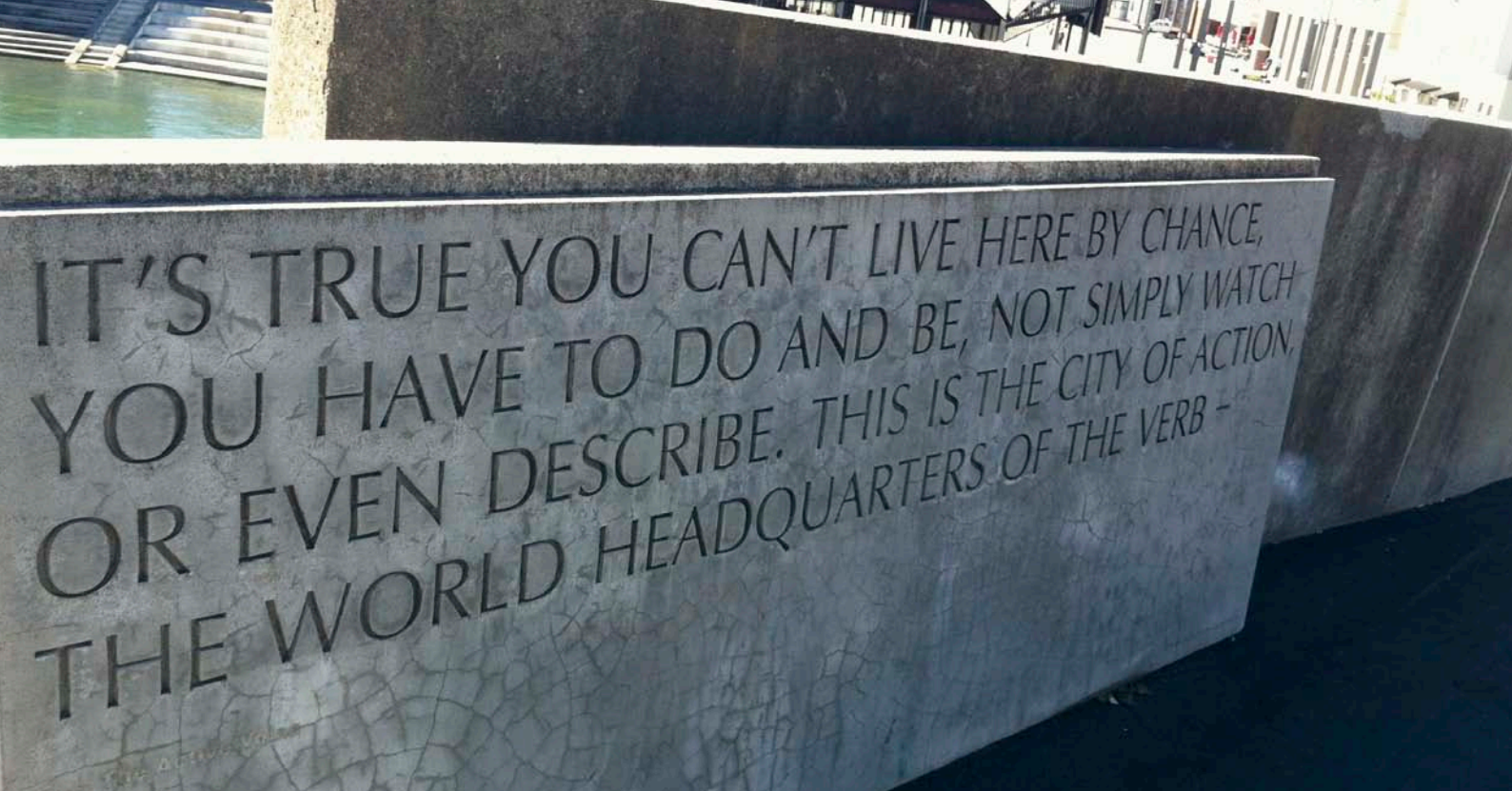
Staten genomkorsas av bergskedjan Great Dividing Range som i sin nor-

ra del, Victorian Alps, har fantastiska vingårdar för till exempel Riesling på över 1000 meters höjd, anlagda av kända Brown Bros. Här hittar vi också många italienättade vinodlare, och därför druvsorter som Nebbiolo, Sangiovese och Barbera.

Om vi lämnar de centrala delarna och åker västerut passerar vi guldgrävarstaden Ballarat och platsen för den stora guldruschen på 1800-talet och vi kommer till ett vackert landskap – Grampians. I de stora nationalparkererna hittar vi pärlor som Hall's Gap med McKenzie Falls, men man kan också besöka mindre kända vinområden, där man kan hitta några av Australiens bäst bevarade vinhemligheter. I Great Western har stora Seppelt en anläggning för produktion av mousserande vin, men där finns också vad som ser ut som ett gammalt träskjul. Detta är Best's.

Startat 1866 är det en gammal firma med fantastiska gamla Shirazstockar planterade 1867. Riktigt bra årgångar görs ett vin bara från dess stockar – Thomson Family Shiraz, övriga år hämnar dessa druvor i förstavinet Bin 0 Shiraz. Firman sköttes under 50 årgångar av Viv Thompson som är fjärde generationens ägare, men nu är det hans son Ben som sköter det mesta. Här hittar vi också märkligheter som Nursery Block, en vingård med 39 olika, vissa okända, druvsorter planterade häller om buller 1869. Eller vad sägs om Pinot Meunier planterad 1868 som fortfarande producerar perfekt frukt? Ja, detta är en våt dröm för en vinintresserad eller kanske historieintresserad, eller båda. Vinerna är nämligen storartade.

Victoria har massor att erbjuda den vinintresserade, och jämfört med mycket annat från Australien, är vinerna ofta lite mer eleganta, kryddiga med tydliga influenser av europeisk vinsmakning, men ändå genuint och befriande australiska. ★

AOTEAROA

är maoriernas namn för Nya Zeeland

Text & Foto: Ann-Christin Sollerhed

Jag har besökt det långa vita molnets land två gånger, 2009 och 2014. Båda gångerna har jag arbetat på Canterbury University i Christchurch. Aotearoa är maoris namn för Nya Zeeland och betyder ungefär det långa vita molnets land. Jag ska berätta om några platser, människor och episoder från mina vistelser i detta bedårande land.

Första gången jag kom dit stannade jag först ett par dagar i Auckland innan jag åkte vidare till Christchurch. Jag bokade en rundtur, men det visade sig att jag var den enda deltagaren som bokat så guiden åkte hem och bytte bussen mot en bil som han och jag sedan åkte runt med. Det blev en mycket speciell dag. Förutom att se de vanliga turiststråken hann jag med att bli adopterad och jobba i djurpark. Paul, som min guide och sedermera kompis hette, undrade om jag ville se ett Marae. Ett Marae är en maorisk kulturell samlingsplats för religion och andra sociala möten. Det fanns till exempel skola och vårdcentral i Maraen. Paul var den som rekommenderade min adoption. Han var själv inte maori men hans fru var det och han pratade flytande maori. Männen har högst status i denna machokultur, men välkomnandet in i gemenskapen i Marae kan bara kvinnan med högst status göra. Jag fick ta av mig skorna och vänta utanför tills klanhövdingens fru kallade in mig i huset med hjälp av en sorts dans. När jag kom in väntade resten av familjen, ja hela släkten, och de presenterade sig på maori och engelska. Jag fick presentera mig och rabbla upp mina anor så långt bak i tiden jag kände till. Därefter ställde sig alla på ett långt led framför mig och jag fick hälsa på var och en genom att trycka näsa mot näsa. Jag bjöds sedan på en måltid och behandlades som om jag hörde till. Jag var hela tiden rädd att göra något fel som skulle förolämpa dem. Det är mycket förolämpande att ha skor på sig, och ibland även strumpor och helt tabu att fotografera inne i ett Marae. Jag var tillsagd att inte bryta mot dessa

saker eftersom det i så fall skulle bli svårt för mina värdar som tagit med mig till Marae att få återkomma dit och absolut omöjligt för dem att få ta med sig besökare. Maori talar inte om när du bryter mot deras regler. De säger ingenting, men följden blir att man inte är välkommen tillbaka.

De olika familjerna som ingår i ett Marae representeras av stora träskulpturer som är placerade runtom i den centrala byggnaden. Dessa snidade träskulpturer liknar breda totempålar med skräckinjagande figurer med stora huvuden som sträcker ut tungan. Träsnideri är en välbevarad konst och jag uppfattade det som att träslöjd är det viktigaste ämnet skolan. Pojkarna lärs upp i konsten att karva ut figurer i stora trästycken medan flickorna mest flätar med långa blad från en sorts vass. Denna ornamentering i trä kan ses på hus och kanoter. Maori är ett krigarfolk som tros ha kommit till Nya Zeeland på 1100-talet. De livnärde sig på jakt och fiske. Deras byar var befästa och de förde krig mellan de olika byarna. Möjliga inslag var också kannibalism, och det sägs att kannibalism förekom så sent som in på 1970-talet och ibland sägs det att det fortfarande förekommer. Men det är väldigt osäkra uppgifter och möjligen skrönor som lever kvar. Men när man ser deras Haka som är en krigsdans så förstår man att det fanns aggressiva inslag. Haka har blivit ett populärt nutida fenomen genom att Nya Zeelands rugbylandslag, All Blacks, inleder alla sina matcher med att framföra Haka. Under mina två vistelser jobbade jag i lärarutbildningen vid Canterbury University i Christchurch och fick då se att man i lärarutbildningen får lära sig Haka och att barnen ute i skolorna dansar Haka. Alla lärarstudenter inleder sin utbildning med att göra en form av lägerskola i ett Marae och får då lära sig hur de ska respektera maoris seder och har vissa språkprov i maori. Maoriernas språk blev 1987 officiellt språk tillsammans med engelska och på senare år undervisas alla barn i vissa fraser på maori. Maori är egentligen inget skriftspråk utan ett talat

språk. Språket har korta ord, ofta med bara två eller tre bokstäver. Lärarstudenterna fick under lägerskolsveckan plugga på ord som de kunde använda som lärare bland barnen, förutom hälsningsfraser så lärde de sig bland annat Tyst! och Sitt stilla!

Som sagt blev guiden Paul och jag goda vänner och han frågade om jag ville se djurparken. Det ville jag gärna så nästa dag inställde jag mig för tjänstgöring tillsammans med hans kompis som var volontär i djurparken. Istället för att gå arbetslös kan man jobba som volontär, vilket innebär att man jobbar helt utan lön, men har chans att visa vad man går för och kanske kan få jobb så småningom. Andrew var en ung kille med ett brinnande djurintresse. Vi träffades vid ingången och direkt efter handslaget så frågade han om jag orkade springa, för showen med kiwin skulle börja om tio minuter i andra änden av parken. Sagt och gjort, vi sprang i full fart genom hela parken, finns inget bättre sätt att snabbt bekanta sig, och hann precis till showen som bestod i att en annan volontär visade en blyg kiwi som släpptes ut genom en liten lucka. Från en annan lucka kom en råtta, som är en fara för kiwin. Volontären regisserade dock hela dramatiken och den lilla kiwin återgick till säkerheten bakom luckan. Resten av dagen fick jag sedan hjälpa till med mindre bestyr och rengöringsjobb och passade på att titta på de övriga djuren. Nya Zeelands fauna består mest av fåglar. Nyzeeländarna värnar naturen och är mycket stolta över den. Listan är dock lång på redan utrotade arter.

I Auckland deltog jag i en stor Pacific Festival i Western Spring Parks. Man firar Stilla havs-kulturen och ungefär 80 000 deltagare kommer från öar och länder runt Nya Zeeland. Det var mat, sång och dans från Tonga, Samoa, Cook Islands, Niue, Hawaii, Tahiti, Kiribati, Tuvalu, Tokelau. Glädjen var överväldigande och det var lätt att ryckas med. Många deltagare var oerhört stuvuxna och jag kände mig ovanligt liten. Fetma är ett stort problem på öarna i stilla havet, BMI-snittet på Nauru och Samoa är 35. Snittet! Det betyder att det normala är fetma. Samma problem finns egentligen på alla öarna och prevalensen av diabetes är skyhögt. De har anammat den västerländska snabbmaten och tillsammans med den egna kolhydratrika maten blir det alldeles för energitätt. Men förutom att de har rejäla kalaskulor är de allmänt stuvuxna, riktiga jättar. Glada och trevliga jättar. De allra gladaste och trevligaste var nog de som kom från Cook Islands, alldeles galna!

Jag passade också på att åka ut till en ö, Waiheke, som ligger en bit utanför Auckland. Man åker båt i en timme och kommer till en fantastiskt fin ö, sandstränder, vinodlingar och pittoreska byar. Under dagarna jag var i Auckland var det Lantern Festival. Hela Albert Park var full av kinesiska sagofigurer i papper masché och på kvällarna var figurerna upplysta. Auckland har en stor andel asiater i befolkningen. Dels de bofasta, dels de som utbildar sig på Nya Zeeland. Utbildning är tillsammans med kött- och mejerivaror samt trämassa Nya Zeelands största exportprodukter. Nya Zeelands utbildningsväsende är i framkant och många länder har försökt att kopiera deras läroplaner och utbildningsstrategier.

I Christchurch fick jag också möjlighet att besöka skolor. Det tycktes mig som att man var mycket stolt över sin utbildning, både lärare och elever talade varmt om sina skolor. Barnen är inte du med sina lärare utan titulerar fröken med Mrs Jackson eller liknande. Alla barnen har skoluniform och en hel del barn går i pojk- respektive flickskolor. En del co-ed-skolor fanns också, skolor med både pojkar och flickor. I de yngre barnens skoluniform ingick en stor slokhatt som de skulle ha när de var utomhus på rast eller hade gympa. De flesta barnen hade också med sig solkräm och fröken kommenderade insmörjning när de skulle gå ut. Hudcancer har ökat dramatiskt på Nya Zeeland och det är nästan ingen alls som solbadar. De som surfar eller badar i havet har oftast tröjor eller andra heltäckande kläder på sig.

Christchurch är som en pittoresk engelsk stad. Engelska tegelhus, trädgårdar och parker med massor av rosor. Det var en fasansfull känsla att se hur det såg ut 2014 jämfört med 2009. Jag kände inte igen mig alls. Det fanns i princip ingen stadskärna. Jordbävningarna med mer än 10 000 skalv 2010-2011 hade raserat hela centrum och en del av förorterna. I februari 2011 låg skalvens epicentrum mitt i Christchurch och 181 människor dog. Mitt i centrum har man placerat 181 vita stolar för att visa att man minns de som omkom och att det är ett tomrum efter dem. Ett stort antal människor klämdes och en hel del ben- och/eller armamputerade har svåra minnen från skalven. Annars är kiwin (som nyzeeländaren kallas) en fantastisk optimist och de flesta är glada och positiva trots umbäranden. De flesta försäkringsärenden för förstörda byggnader är ännu 2015 oreglerade och många har haft svårt att ha råd att reparera sina hus. En del fann för gott att flytta och befolkningen i Christchurch minskade i ett slag med cirka 60 000. Det påverkade huspriserna, men det håller på att stabiliseras igen. Många av husen lutar eller har stora sprickor, vägarna är inte lagade och det ser ledsamt ut på många håll.

Jag åkte söderut på Sydön, till Queenstown som är äventyrarnas Mecka. På väg från Christchurch till Queenstown passerar man Mount Cook, Nya Zeelands högsta berg nästan 3 800 meter högt. Det är bedårande natur, andlöst vackert. Nästan överklagt vackert och jag får för mig att jag åker genom ett 1 000-bitarspussel. Pusselbilder brukar ha intensiv blå himmel, vackra berg med snötoppar, turkosa sjöar med spretigt sjögräs i kanterna. Precis så var landskapet runt Mount Cook. Väl i Queenstown begav jag mig upp i bergen för att vandra. Egentligen kanske den mesigaste aktiviteten i Queenstown där utbudet av allehanda farliga aktiviteter är oändligt. Stan är full av ungdomar med ryggsäck som testar alla möjliga äventyr och betalar dyrt för att få hjärtat i halsgropen.

En annan plats som direkt fick en egen plats i mitt hjärta var Akaroa som ligger 75 km från Christchurch. Akaroa har fransk historia och atmosfär. Det finns en fin hamn där man kan åka ut med båt och titta på Hector-delfiner, sälar, valrossar och små pingviner. När man lämnade öarna och havet öppnade sig, och det var fritt blås till Chile, kändes det stort. Tänk att urbefolkningen kommit hit i små träkanoter.

Jag har många fantastiska vänner på Nya Zeeland och med några har jag nästan daglig kontakt. Jag är alldeles betagen i landet, dess natur och människor. Det är en lång resa dit, men ändå känns det så nära. Ian, en av mina allra bästa vänner, mejlade nyss och skrev att nu var tomaterna mogna så nu kunde jag komma och hälsa på. Ack så frestande, men det blir inte i år. Nästa år kanske... Kia Ora! ★

*Om du själv har något du
funderar över och tror att jag kan
hjälpa dig med så får du gärna skicka
mig ett email på adressen:
anders@swedesinaustralia.com*

FÖRENINGSAMBASSADÖREN *i Sydney rapporterar och svarar* Anders Liljeqvist **på LÄSARFRÅGOR**

Sydney 2015-03-06: När jag sätter mig ned för att skriva detta har hösten officiellt kommit till Sydney. Som alla vet har fenomenet höst inte något med väder att göra, utan är en kalenderkonstruktion som sträcker sig från mars till och med maj. Den 1 juni är sedan "the first day of winter", vilket så klart känns lätt överkligt för oss svenskar på besök.

I australiska massmedia handlar det mycket just nu om relationerna med Indonesien, där två dödsdömda knarksmugglare ur ligan "The Bali Nina" nu ser ut att vara på väg att avrättas. Den australiska regeringens försök att få indonesierna att benåda de dömda ser ut att vara förgäves, och försöken löper risk att skada relationerna mellan de två grannländerna.

Andra stora nyhetshändelser värda att känna till den senaste tiden var "The Sydney Siege" i mitten av december, då en ensam terrorist barrikaderade sig med gisslan på ett café vid Martin Place i centrala Sydney. Efter utrymning av delar av centrala city och en 16 timmar lång förhandling slutade händelsen med tre döda och en chockad stad.

I opinionsmätningarna går det allt trögare för regeringen Abbott, och regeringskoalitionen Liberals/Nationals oroar sig för storstryk i

delstatsvalen. I slutet av november förlorade man Victoria till Labor, i januari vann Labor makten i Queensland, och i slutet av mars är det val i New South Wales som om det också går Labors väg skulle innebära att landets tre folkrikaste delstater leds av ett annat parti än regeringens.

På sportfronten är det återigen dags för världscup i cricket som hålls var fjärde år, den här gången i Australien. I skrivande stund slickar Australien såren efter att förlorat mot Nya Zeeland i gruppspelet. Man kan dock trösta sig med en guldmedalj i Asiatiska mästerskapet i fotboll, där Socceroos vann finalen mot Sydkorea.

Den viktigaste nyheten av alla har jag dock sparat till sist: Australien kommer i år att vara med i melodifestivalen! Det kan låta som ett aprilskämt, men är faktiskt sant. I början av mars avslöjade tv-kanalen SBS (motsvarande svenska SVT) att Australien i Wien kommer att få tävla med ett australiskt bidrag, och att detta kommer att framföras av Idol-vinnaren Guy Sebastian. I skrivande stund är det fortfarande en hemlighet vilken låt som Guy kommer att sjunga, men han har redan nu avslöjat att han inte tänker sjunga i skägg och klänning som förra årets vinnare.

Sedan förra numret av Down Under har det kommit in en del läsarfrågor. Här är ett urval som kan vara intressanta för er läsare.

Läsarfråga:

Jag har funderat och planerat för en lång flytt i olika steg till Australien och har nu läst de första 6 kapitlen i din bok. Jag tänkte ta med mej min hustru, min ekonomi som är "förhållandevis" god, lite kläder, mina examina inom maskin / processteknik och söka mej ett jobb inom industrin i Victoriaområdet. Om vi inte beaktar förutsättningarna att få jobb, utan riktar in oss enbart på det faktum att vi är, jag 53 år, och hustrun 45 år så tycks det mej som vi, eller åtminstone jag, är för gammal för att Australien skulle ta emot oss. Stämmer denna uppfattning? Min engelska är god, mina utbildningar, arbetslivserfarenheter och verklighetsuppfattningar är i min omgivnings mått mätt mycket goda.

Grundtanken är att jobba i Australien till pension 12-15 år, sedan ta ut min svenska pension och plussa på den med egna sparade pengar och bo kvar i Australien till (nästan) sista dagen.

Eller, helst av allt, skippa hemlandet och bli australiensare helt och fullt, imorgondag.

Ska jag lägga hela denna plan på hyllan och stänga dörren på grund av våra åldrar? -J. 53 år

Anders Svar:

Som jag förstår din fråga så undrar du främst om möjligheten att kringgå kravet på maxålder som ligger inom vissa visum. Som jag tolkar reglerna finns det ingen åldersgräns för 457-visum numera, så i teorin antar jag att du borde kunna "rulla" en serie 457-sponsringar fram till pension och på så sätt bo en längre tid i landet. Problemet blir väl hur du lättast får permanent uppehållstillstånd när du är över 50 så du är friare att göra vad du vill. Jag föreslår att du snackar med en visumkonsult (migration agent) som till exempel Absolute Immigration Services i Melbourne: (absoluteimmigration.com). Jag har tyvärr inte hört några historier om andra i din situation, så har inte så mycket insikter att dela med mig av.

Läsarfråga:

Hej Anders! Jag har en fråga angående sponsorship visum. Jag är utbildad till fritidsledare i grund och botten. Dom senaste åren har jag jobbat på ett LSS (Lagen om Särskilt Stöd) boende för folk med autism och autistiska drag. Jag

jobbar med folk med olika slags funktionsnedsättningar och funktionshinder och stöttar dom i deras vardag med olika saker. Min titel idag är "Stödassistent", tidigare "Habiliteringspersonal". Eftersöks den här yrkeskompetensen i Australien? Jag har kollat på yrkeslistan och sett att dom söker mycket yrken inom vård och omsorg men har haft svårt att hitta en korrekt översättning på min titel.

Kan du hjälpa mig med detta? -Adam.

Anders Svar:

Det är inte alltid lätt att översätta svenska jobbtermer till australiska motsvarigheter. Ett sätt att hitta synonymer och branschtermer är att leta efter jobbbannonser med termer som är nära det du söker och genom att läsa dessa annonser hitta andra termer som kan vara vanliga i just din bransch. I ditt fall tycker jag du ska börja söka på jobbsajten seek.com.au efter jobb med titeln "Special Needs Teacher"; en sökning som visar att det finns många lediga jobb för folk med din profil.

Läsarfråga:

Jag ska till Sydney i mars. Har working holiday visa, men när jag skrev ut min biljett stod det att det även behövs APIS, Advanced Passenger Information System, någon information om mig som de ska ha innan jag kommer dit. Hur fungerar det? Är det jag som ska skicka det till dem? Hittar ingen blankett mer än den jag fick av flygbolaget, som är helt på svenska. -Frida.

Anders Svar:

Australiens Advance Passenger Processing System är det elektroniska system som den australiska gränskontrollen använder för att redan innan du landat ha koll på vem som är på väg till Australien. I korthet så kan du vara lugn. Om myndigheten inte bett dig om informationen tidigare så kommer personalen vid incheckningen på din flygplats i Sverige att be dig om dina passdetaljer, och flygbolagets IT-system tar sedan hand om att skicka informationen vidare efter att planet lyft. Du kan läsa mer om systemet här:

www.immi.gov.au/managing-australias-borders/border-security/systems/api.htm

www.immi.gov.au/managing-australias-borders/border-security/air/airlines/app.htm

http://en.wikipedia.org/wiki/Advance_Passenger_Information_System

Läsarfråga:

Jag har ett par frågor kring arbetsvisum. Jag jobbar som egen konsult inom PR, marknadsföring och sociala medier. Familjen vill åka ner till Sydney för att bo, gå i skola, lära sig engelska och kanske jobba lite under ett år. Jag har släkt i Sydney och skulle kunna jobba på deras företag. Dock verkar just marknadsföring och PR inte vara ett av de yrken som man kan söka till Australien med i "List of skills" på sajten när man söker visum.

Fråga 1: Om jag har en sponsor till ett jobb - är jag begränsad till denna lista eller kan det gå ändå?

Vår familj planerar att vara i Sydney i ett år. Vi har inget akut behov av att jobba egentligen. Jag kan jobba på distans mot Sverige. "Problemet" är ju skolgång för barnen. I praktiken skulle vi kunna vara där på turistvisum, antar jag.

Fråga 2: Att få in barnen i skola (de är 8 och 12 år) utan arbetsvisum går väl in, eller? -F.

Anders Svar:

Hej. Angående vilka jobb du kan bli sponsrad för: som jag förstår det kan 457-visum (som är det vanligaste visumet för tillfälliga arbetare) endast länkas till ett jobb från Consolidated Sponsored Occupations List som du kan hitta på den här adressen:

www.immi.gov.au/Work/Pages/skilled-occupations-lists/csol.aspx

Den goda nyheten är att det finns ett jobb som heter "Sales and Marketing Manager", så kanske är det en av rollerna som kan vara möjlig för dig att bli sponsrad under.

Angående skola så kan barnen enkelt komma in på en skola, men problemet blir hur mycket du får betala i terminsavgift beroende på vilket visum du och din familj har och i vilken delstat ni bosätter er. Kolla med respektive delstats Department of Education för att se vad de eventuella terminsavgifterna för utländska familjer ligger på. ★

Mitt i naturen på **BARE SAND ISLAND**

Text & Foto: Therese Höglund

Klockan fyra på eftermiddagen lämnar båten Stokes Hills Wharf i Darwins hamn och styr ut mot det öppna havet utanför. Solen gassar rejält och vi får som tur är varsin vattenflaska, som de frikostigt fyller på, samt ingefärsgodis mot eventuell sjösjuka. Den här eftermiddagen är dock havet rätt lugnt. Två timmar senare är vi framme på den lilla oboboda ön Bare Sand Island. Vi stiger av och följer efter guiden Megan när hon vandrar iväg över sanddynorna och spanar i sanden. Solen är på väg ner och speglar sig som en stor apelsin i havet, måsarna sitter på rad i vattenbrynet och stranden är full av snäckor. Himlen börjar bli rosa. En fantastisk solnedgång i all ära, men det är inte den vi är här för.

Så försvinner solen i horisonten och det börjar skymma. Megan stannar vid en knappt urskiljbar sandgrop framför oss och förväntansfulla stirrar vi på henne när hon börjar gräva. Efter några minuter ger hon upp och går vidare genom sanden i jakt på en ny grop. Ingen tur där heller. Min mage börjar kurra och jag tänker på middagen med vin som väntar på båten. Innan vi går tillbaka gör Megan ett sista försök. Hon sjunker ner på huk och börjar gräva vid en tredje grop. Nu har vi äntligen tur!

Plötsligt sticker ett litet huvud fram. Och så ett till. De små fenorna rör sig som propellrar och snart har den lilla sköldpaddan grävt sig upp ur gropen. Dess syskon är inte långt efter. För att hjälpa dem på traven lite, och åtminstone undkomma de hungriga måsarna på stranden, stoppar vi ner dem i små bomullspåsar.

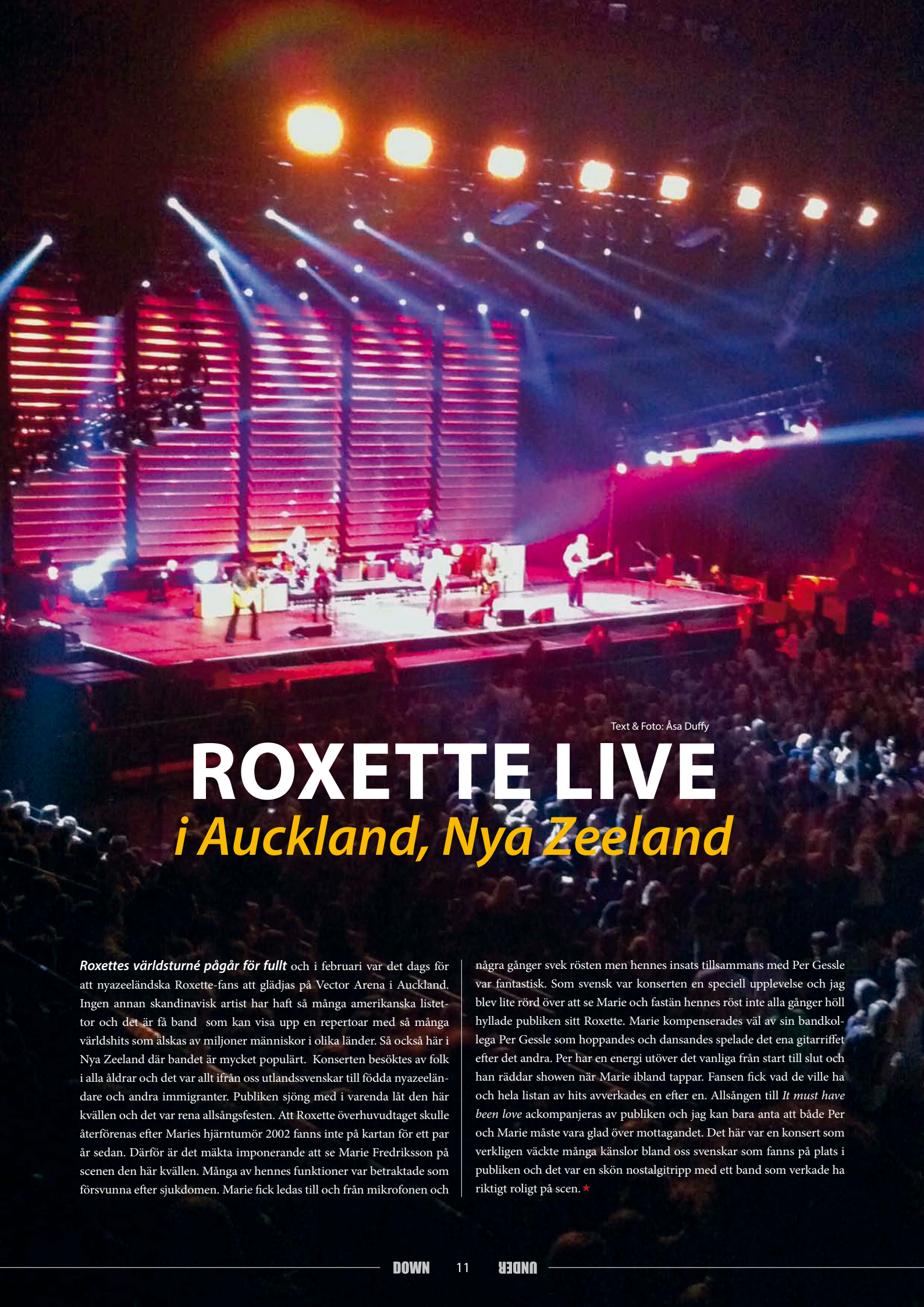
Megan frågar hur hungriga vi är, om vi vill gå tillbaka till båten för middag eller om vi vill stanna kvar. Jag är så fascinerad av de små liverna att jag inte har en tanke på mat längre. Vi går vidare till en ny grop där fler små sköldpaddor kämpar för att ta sig fram igenom sanden. Jag blir lika exalterad varje gång ett nytt litet huvud sticker upp ur sanden och kameran går varm. Det är som att vara mitt i ett naturprogram och personligen slår detta garanterat de djur- och naturupplevelser jag haft i Australien tidigare.

När påsarna är fulla bär vi ner dem i vattenbrynet och låter de små krabaterna kila ut. Det är nu helt mörkt och endast våra ficklampor lyser upp stranden. Sköldpaddorna kravlar sig fram över sanden mot det brusande havet. På sin väg kilar en av dem över min fot och spolade sedan iväg av vågorna ut i det mörka vattnet. Endast en av tvåtusen överlever till vuxen ålder, berättar Megan. Jag hoppas att den lille krabaten som nyss killade min fot är en av de som har tur. Om det är en hona ska den en dag komma tillbaka till stranden och lägga egna ägg.

Det är inte alltid en grupp har turen att få se sköldpaddorna kläckas och ikväll har vi dessutom extra tur. Megan håller upp pekfingeret mot munnen och viskar att vi ska vara tysta. En bit bort skymtar något som långsamt hasar sig fram över stranden och mot den lilla åsen som går utmed stranden. Vi rör oss inte. Mamma jättesköldpadda trampar runt lite innan hon bestämmer sig för en lämplig plats. Där börjar hon gräva med framfenorna och kastar sanden bakom sig. Hon lägger sig till rätta i gropen och med hjälp av Megans ficklampa kan vi skymta när ägg efter ägg läggs i gropen. När hon är färdig öser hon tillbaka sanden ovanpå äggen och hasar sig sedan mödosamt tillbaka till havet. Sex veckor senare är det dags för hennes ägg att kläckas och hennes ungars tur att gräva sig ur gropen. Jag hoppas att även de får lite hjälp på traven av några nyfikna människor med bomullspåsar.

Jag åkte på turen Turtle Tracks med Sea Darwin. Turen tar åtta timmar och går spridda datum mellan april och september, vid full- och nymåne, men det är främst i slutet av säsongen som man har chansen att se sköldpaddungarna kläckas. Sköldpaddorna som lägger ägg på Bare Sand Island är flatback havssköldpaddor. Varje hona lägger cirka 50 ägg. ★

www.seadarwin.com

Text & Foto: Åsa Duffy

ROXETTE LIVE

i Auckland, Nya Zeeland

Roxettes världsturné pågår för fullt och i februari var det dags för att nyazeeländska Roxette-fans att glädjas på Vector Arena i Auckland. Ingen annan skandinavisk artist har haft så många amerikanska listetor och det är få band som kan visa upp en repertoar med så många världshits som älskas av miljoner människor i olika länder. Så också här i Nya Zeeland där bandet är mycket populärt. Konserten besöktes av folk i alla åldrar och det var allt ifrån oss utlandssvenskar till födda nyazeeländare och andra immigranter. Publiken sjöng med i varenda låt den här kvällen och det var rena allsångsfesten. Att Roxette överhuvudtaget skulle återförenas efter Maries hjärntumör 2002 fanns inte på kartan för ett par år sedan. Därför är det mäktigt imponerande att se Marie Fredriksson på scenen den här kvällen. Många av hennes funktioner var betraktade som försvunna efter sjukdomen. Marie fick ledas till och från mikrofonen och

några gånger svek rösten men hennes insats tillsammans med Per Gessle var fantastisk. Som svensk var konserten en speciell upplevelse och jag blev lite rörd över att se Marie och fastän hennes röst inte alla gånger höll hyllade publiken sitt Roxette. Marie kompenseras väl av sin bandkollega Per Gessle som hoppandes och dansandes spelade det ena gitarrriffet efter det andra. Per har en energi utöver det vanliga från start till slut och han räddar showen när Marie ibland tappar. Fansen fick vad de ville ha och hela listan av hits avverkades en efter en. Allsången till *It must have been love* ackompanjeras av publiken och jag kan bara anta att både Per och Marie måste vara glad över mottagandet. Det här var en konsert som verkligen väckte många känslor bland oss svenskar som fanns på plats i publiken och det var en skön nostalgitripp med ett band som verkade ha riktigt roligt på scen. ★

SVENSKAR på Nya Zeeland

Text & Foto: Åsa Duffy

Det är nog många som har frestats av tanken att lämna vardagen i Sverige och flytta till andra sidan Jorden. För de allra flesta slutar det som drömmar och funderingar men det finns de som vågar ta steget. Jag har mött några av dem och det är spännande att höra hur deras liv blivit i det nya landet. Det finns ingen helt tillförlitlig statistik på hur många svenskfödda det är som lever i Nya Zeeland. Det beror på hur man definierar vad vi kallar svenskar. I den senaste folkräkningen på Nya Zeeland uppskattade man att det var knappt 1 500 personer, så särskilt många är vi inte jämfört med andra grupper av immigranter. Svenska föreningar finns dock både i Auckland och i huvudstaden Wellington och de arrangerar både mid-sommarfirande, ärtsoppkväll, pubkvällar, julmarknad och andra event. Emmelie Ivarsson har bott på Nya Zeeland 1,5 år och är 27 år gammal. Hon liksom många träffade sin kärlek när hon var på semester i Nya Zeeland. Hon berättar att hon ganska snabbt fick arbete här även om det inte var samma bransch som hon haft i Sverige. Efter ett tag kom hon dock tillbaka till jobb på en affärsbyrå och menar att på Nya Zeeland är det uteslutande kontakter som gäller för och få ett bra jobb. Det bästa med Nya Zeeland är den öppna attityden

*För de allra flesta slutar
det som drömmar och
funderingar men det finns
de som vågar ta steget.*

som finns, alla hjälper varandra på ett helt annorlunda vis än i Sverige. Ibland kan hon irritera sig på det långsamma tempot. Ibland är de lite efter också när det kommer till jämställdhet. Trots att nyzeeländarna generellt är öppna och utåtriktade tycker hon att en av utmaningarna är att skapa ett socialt umgänge. Maria Lind som bott på Nya Zeeland i snart fyra år och kom hit som 43-åring berättar att det var mycket svårare än

hon trott att få jobb. Helst vill de ha en nyzeeländare med det som kallas "kiwi experience". Man får vara beredd på att ta ett lägre kvalificerat jobb och sedan jobba sig uppåt, men rent krasst är det samma sak för invandrare som kommer till Sverige. Många som bott med sin partner i Sverige menar dock att det är enklare för svenskar att få jobb här eftersom vi kan språket. Maria berättar att de åren hon och hennes nyzeeländske man levde i Sverige kämpade han inte bara med den långa mörka årstiden utan också med språket.

Förutsättningarna för dem här på Nya Zeeland var betydligt bättre så det var ingen tvekan om var vi skulle bo. Man ska vara beredd på att det tar mellan 4-5 år att få en förankring i samhället. Hennes flesta vänner är från Nya Zeeland och hon umgås inte med några andra svenskar här. - Klart det finns vissa kulturskillnader men mest åt det positiva hållet.

För många svenskar blir de svenska traditionerna otroligt betydelsefulla när man bor utomlands.

Folk här är enklare att lära känna, de har större självförtroende och är inte präglade av jantelagen så som vi svenskar är. Maria känner definitivt att Nya Zeeland är hennes nya hemland, men Sverige kommer förstås alltid att vara "hemma".

– Det är ju i Sverige jag växte upp och jag har dessutom två vuxna barn där. Vad som händer i framtiden vet jag ingenting om men just nu är Sverige inget alternativ för oss. Jag trivs här på Nya Zeeland men saknar mina barn och resten av min familj något oerhört. Jag får lära mig att leva så här helt enkelt för det bästa i mitt liv är kärleken till min man och jag är väldigt lycklig. Jenny Vance, som också hon är i 40-års åldern har bott på Nya Zeeland i 23 år, tyckte till en början att många saker var "lite efter" på Nya Zeeland men menar att hon nu bara uppskattar just detta. – Ta skolan exempelvis som är lite mer traditionell än den i Sverige, den är klart mycket bättre här så vissa saker kan man snabbt omvärdera, säger Jenny. Hon tycker också att människor här på Nya Zeeland är mer jordnära och inte så statusfixerade som svenskar.

SVT sände tv-programmet "Svenskar på äventyr" tidigare i år där man fick följa fyra familjer som valt att lämna Sverige för sitt livs äventyr. En av familjerna är familjen Hoelstad från Örebro som pendlat mellan Sverige och Nya Zeeland i flera år. De bestämde sig för att sälja allt i Sverige och pröva att leva här på Nya Zeeland. Familjen dricker idag påtar på andra sidan och bygger på sin foodtruck för att resa runt Nya Zeeland på obestämd framtid. Ända sedan de lämnade Nya Zeeland som nygifta för drygt 15 år sedan har de haft drömmen om att återvända. Familjen åker till Sverige i juni men kommer tillbaka till Nya Zeeland lagom till våren i slutet av september. De kan ju komma och gå som de vill i båda länderna och foodtrucken kommer att förbli deras hem på den här sidan av Jorden. I Sverige kommer de att bo och jobba i Halmstad på Gullbrannagården.

Svenskan Cecilia Robinson träffade kärleken i Nya Zeeland i början av tjugårsåldern och flyttade hit för gott, vilket är drygt tio år sedan nu. Hon startade en au pair-verksamhet som omsatte flera miljoner och har 30 anställda i landet. År 2012 fick hon utmärkelsen årets affärskvinna och har sedan dessa också startat ytterligare ett företag som hon nu lanserar både i Nya Zeeland och i Australien. Företaget liknar Linas Matkasse och heter My Food Bag. I Nya Zeeland uppmuntras och värdesätts entreprenörskap. Landet behöver nya företag så det är inget krångligt att starta en verksamhet och det är många svenskar som väljer att starta eget. Många svenskar som flyttar hit tycker att det är svårt att få in en fot på arbetsmarknaden och får många gånger ta ett enklare jobb än de hade i Sverige. Det är också en av anledningarna till att många startar eget.

Självklart saknar vi utlandssvenskar Sverige och nackdelen är att det är så långt ifrån man kan resa. De som saknas mest är förstås familj och vänner. Många nämner också den svenska skogen och våra årstider. För många svenskar blir de svenska traditionerna otroligt betydelsefulla när man bor utomlands. I februari firades svensk midsommar här i Auckland och många slöt upp. Det bjöds på traditionell midsommarmat, lekar och dans kring midsommarstången. För många familjer med barn som växer upp här på Nya Zeeland betyder det mycket att få hålla de svenska traditionerna vid liv. För tre år sedan öppnades en skandinavisk butik i Auckland och där kan man köpa det mesta. Här finns både knäckebröd, julmust, kaviar, sill och svenskt godis. Väl värd ett besök när hemlängtan faller på. Att det är långt till Sverige är den största nackdelen. Det är ju inte som att bo i Europa där man kan flyga till Sverige över en helg. Eftersom det ligger långt bort och flygbiljetterna är dyra innebär det att alla har inte möjlighet att resa till Sverige och hälsa på varje år. Samma sak gäller omvänt, att det är lite avses och att man sällan får besök från släkt och vänner.

Och tack vare Internet med Skype, Viber och Facebook är det enkelt och behålla kontakten med varandra.

Blir hemlängtan för stark är Emmelies botemedel att stanna upp och påminna sig själv om alla fördelar som finns med att leva på Nya Zeeland. Gemensamt för alla svenskar som flyttat till Nya Zeeland är att de tycker att det milda klimatet är en klar fördel. Det gör att man kan vara mycket mer utomhus än i Sverige, större delen av året i princip. Det gör också att nyzeeländarna är mera spontana och umgås mer med varandra. Det är aldrig omständligt och kravfyllt att bjuda in varandra på middag. Ofta bestämmer man samma dag att man ska träffas hos varandra och det är vanligt att man har knytalas och tar med sig en sallad, en efterrätt eller något att grilla när man besöker varandra. De svenskar som bor på Nya Zeeland uppskattar den vackra naturen, det behagliga klimatet och den blandning av människor som bor i landet och tack vare Internet med Skype, Viber och Facebook är det enkelt och behålla kontakten med varandra. ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Australien i final i Eurovision Song Contest

Kanske blir det den slagertokiga australiska publiken som följt tävlingen i årtionden som får jubla högst när finalen äger rum den 23 maj i Wien.

– Det är vårt sätt att säga ”nu firar vi tillsammans!”, säger EBU-chefen Jon Ola Sand enligt sajten Eurovision.tv. Anledningen är att man vill fira att slagertävlingen fyller 60 år i år och att temat för detta är ”Building bridges”.

– Vi är väldigt glada att ha säkrat detta historiska tillfälle för Australien att bli representerade på världens största scen vid 60-årsjubileet för Eurovision Song Contest, säger ORF:s generaldirektör Alexander Wrabetz till Eurovision.tv. Inslaget är dock en engångsföreteelse

australienresor

Australienresor tipsar!

EXTRA AVGÅNG: Rundresa i Australien och Nya Zeeland.

Gruppresor med svensk reseledare – 22 dagar. Datum: 9 november – 30 november 2015.

Följ med på en inspirerande och innehållsrik rundresa i Nya Zeeland och Australien med svensk reseledare, där ni besöker platser som Auckland, Queenstown, Sydney, Ayers Rock och Great Barrier Reef. Ni gör även ett stopp i Hong Kong. Ni bor på 4-stjärniga hotell under hela resan och all frukost och de flesta middagar är inkluderade i priset. Pris per person när två reser tillsammans: 66 900 kr. www.australienresor.se

MyPlanet

My Planet tipsar!

Från norr till söder i husbil. Resa till Nya Zeeland där ni reser runt på egen hand med husbil. Den perfekta naturupplevelsen. 3 härliga veckor.. Från kr. 17.900 www.myplanet.se

Australiska Nya Zeeländska Vänkskapsföreningen i samarbete med Studiefrämjandet

Baka Pavlovatårter med vänner, lär dig allt om vinprovning, läs om Aboriginer eller Maorier. Arbeta i Australien som

working holiday. Lär dig allt om Opera-huset i Sydney! Du och dina vänner bestämmer själva ämnet när det är dags för er studiecirkel.

www.studieframjandet.se

Organisationsmedlemskap

i Vänkskapsföreningen Australien/Nya Zeeland

Nu är det möjligt för organisationer, föreningar och olika typer av sammanslutningar att bli medlemmar i Vänkskapsföreningen Australien/Nya Zeeland. Organisationsmedlemskapet innebär att organisationen erhåller ett visst antal av medlemstidningen Down Under. För mer information kontakta ordföranden Erwin Apitzsch. erwin.apitzsch@psy.lu.se

Stora Australienmanualen

Medlemmar som köper Stora Australienmanualen från australienmanualen.se och skriver i koden "AUSNZFS" får 50:- rabatt på priset (Ordinarie pris 249) På 220+ sidor går Australiensvensken Anders Liljeqvist igenom allt du behöver känna till. Några av rubrikerna är: Working Holiday för backpackers. Studera i Australien. Jobba i Australien. Så möter du andra svensk-australier. Australiska visum och uppehållstillstånd. Pengar och Skatt. Dubbelt medborgarskap för emigranter. Hitta billiga resor och biljetter. Hotell, vandrarhem och boende. Fakta och bra att veta. australienmanualen.se

Anders Liljeqvist

föreningsambassadör i Australien

Vänkskapsföreningens ambassadör på plats i Sydney, Australien. Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Anders.

Anders.liljeqvist@swedesinaustralia.com

Åsa Duffy

föreningsambassadör på Nya Zeeland

Vänkskapsföreningens ambassadör på plats i Auckland, Nya Zeeland. Som medlem i AUSNZFS kan du ställa frågor till Åsa.

duffy.asa@gmail.com

I samband med ett av Svensk-Australiska Handelskammarens evenemang i Sydney fick vi en chans att ställa några frågor till den nye svenske ambassadören Pär Ahlberger om hur han ser på relationerna mellan våra två länder samt ambassadens visioner för det närmaste året.

INTERVJU AMBASSADÖR

Text & Foto: Anders Liljeqvist

Anders Liljeqvist: Välkommen till Sydney och tack så mycket för att vi får lite tid att sitta ned och ställa några frågor. Våra läsare och medlemmar är alla väldigt intresserade av relationen mellan Sverige och Australien. Detta till den gräns där många av oss utlandssvenskar gärna skulle se Australien bli EU-medlem på distans, eller Sverige till och med gå med som delstat i den Australiska federationen.

Efter ett drygt halvår på posten som Sveriges ambassadör i Australien hoppas vi att du kommit tillrätta i Canberra och börjar förhoppningsvis känna dig som hemma. Efter din flytt hit, vad är de största skillnaderna som slagit dig mellan vardagslivet hemma och här, och vilka är de upptäckter och upplevelser som varit mest oväntade och anmärkningsvärda hittills?

Ambassadör Pär Ahlberger: Det är den sjunde gången jag flyttar till ett nytt stationeringsland. Det är svårt att jämföra länderna, men hittills har Australien varit en av de mest stimulerande platserna. Storleken på denna kontinent är något min familj och jag fortfarande försöker ta in. Den svenska kolonin och näringslivet är utspritt och jag känner ett stort ansvar att försöka hålla ihop oss något. Det är därför vi lanserat Sweden in Australia Calendar. Jag reser mycket och kommer att fortsätta med detta. Hittills har jag besökt alla de platser där vi har honorärkonsulat utom Cairns och Darwin, de står på tur.

Anders Liljeqvist: Över de kommande åren, hur ser du på potentialen för närmare ekonomiskt och politiskt samarbete för våra två länder både på den internationella arenan och, i praktiken, för svenska företag och organisationer som gör affärer och samarbetar med Australien? Hur kan våra två länder och folk hjälpa varandra och samarbeta ytterligare?

Ambassadör Pär Ahlberger: Det är slående vilken stor samarbetspotential som finns inom bland annat hälsosektorn, gruvindustrin och mejerinäringen. Business Sweden och ambassaden har genomfört en mängd aktiviteter inom dessa sektorer och det kommer att fortsätta. Företagen inom dessa och andra områden är varmt välkomna att kontakta mig. Jag vill gärna bidra till svenska handelskammarens verksamhet och att skapa en teamkänsla inom det svenska näringslivet. Våra länder har också många beröringspunkter inom forskning och utveckling, här finns det en stor potential som vi vill bidra till att utveckla.

Anders Liljeqvist: Kan du dela med dig av din vision för din tid som svensk ambassadör för Australien och Nya Zeeland? Finns det några saker som du och utrikesdepartementet skulle vilja förändra, förbättra eller utveckla under din tid som vår ambassadör Down Under?

Ambassadör Pär Ahlberger: Det är lite svårt att sammanfatta i ett stycke. Om jag denna gång nöjer mig med 2015 så kommer vi att genomföra en del helt nödvändiga kartläggningar av det svenska näringslivets storlek i Australien, hur affärsklimatet uppfattas av företagen och hur omfattande det akademiska samarbetet är mellan våra länder. Jag ska också leda en serie näringslivsdelegationer i regionen. Förutom Australien och Nya Zeeland har vi även ansvar för

relationerna med nio önationer i Stillahavsregionen, vilka jag hoppas besöka inom det kommande året. Jag vill också att mina officiella besök till delstaterna används som dörröppnare för svenska intressen och att vi visar svensk närvaro.

Anders Liljeqvist: Även om våra länders utmaningar och möjligheter är unika så finns det också många likheter mellan de problem våra regeringar och ekonomier står inför. Som senior diplomat med ett unikt perspektiv på Australien och Sverige, ser du några paralleller mellan de utmaningar som Australien och Sverige står och stått inför? Om så är fallet och mot bakgrund av lärdomarna Australien dragit, vad för Australien-inspirerade åtgärder och strategier skulle du föreslå att Sverige skulle kunna låta sig inspireras och dra nytta av?

Ambassadör Pär Ahlberger: Våra länder ställs inför liknande utmaningar och möjligheter genom globaliseringen. Klimatfrågorna är förstås högaktuella, liksom FN. Sverige är kandidat till en icke-permanent plats i FNs säkerhetsråd 2017-2018. Med min bakgrund från Peking och Singapore ser jag förstås den stora potentialen att samarbeta med Australien i Asien. Detsamma gäller för övrigt önationerna i Stillahavsregionen, där vi vill genomföra en särskild satsning.

Vi ser fram emot att följa det fortsatta arbetet från ambassaden, Business Sweden och de svenska exportföretagen här i Australien under 2015. Ett stort tack från oss bakom Australiska Nya Zeeländska Vänskapsföreningen till ambassadör Ahlberger och hans team! ★

Anders Liljeqvist
& Pär Ahlberger

P.S. Ambassaden i Canberra har ett eget twitterkonto som du kan följa på twitter.com/SwedeninOZ.

Ambassadör Ahlberger i sin tur finns på twitter.com/ahlberger.

Ingredienser för 4 personer:

1 kg lammstek med ben
3 msk olivolja
2,5 tsk havssalt
6 vitlöksklyftor, skurna i strimlor
Flera kvistar färsk rosmarin
8 potatisar
½ pumpa skuren i bitar och utan skal
Sötpotatis skuren i bitar

Gör såhär:

Värm ugnen till 175 grader.
Skala och dela potatisen och pumpan i halvor, placera grönsakerna på en bakplåt.
Ringla över olivolja och strö på lite salt och peppar. Placera plåten lågt i ugnen.
Gnid i lammsteken med olivolja och salta, skär små snitt i lammsteken och peta in de skalade och hackade vitlöksbitarna tillsammans med kvistar från rosmarin i snitten.
Placera lammet på ett grillgaller i mitten av ugnen för att eftersom köttsaften ska droppa ner över grönsakerna.
Under tiden förbereder du mintsåsen. Det här är min svärmor Coilas recept och det är ett måste när vi äter lammstek.

Ingredienser

2 msk hackad mynta
2 msk vitt socker
1 msk kokande vatten
2 msk msk vitvinsäger

Gör såhär

Skölj och torka myntan i en kökshandduk. Ta bort bladen från stjälkarna och hacka fint. Koka upp socker och vatten i en liten kastrull och låt koka i en minut. Tillsätt vinäger och den hackade myntan och låt koka ihop tio minuter. Rör om väl före servering.
Ugnsbaka alltså i ungefär 1,5 timme men testa köttet beroende hur rött du vill ha det. När det är klart tar du ut köttet och låter det vila under folie ungefär 10 minuter. Servera med potatis, pumpa och varm mintsås.

Nya Zeeland, omtalat för sitt sagolika landskap, fantastiska vildmarker och underbara klimat erbjuder också fantastiska matupplevelser. Med råvaror av hög kvalitet från både land och hav, innovativa kokar tillsammans med prisbelönta viner är Nya Zeeland en gastronomisk upplevelse som är bland de bästa i världen. Den nyzeeländska matkulturen är en blandning av kulturell mångfald som speglar den befolkning som slagit sig ner här de senaste snart 200 åren. I slutet av 1800-talet tog de första europeiska bosättarna, som huvudsakligen kom från Storbritannien, med sig livsmedel som potatis, pumpa, vete och socker. Det brittiska inflytandet i det nyzeeländska köket fortsatte ända in på 1960-talet, men efter det utvecklades en mix av influenser från både Europa och från öarna i Stilla havet. Invandringen på 1980-talet gjorde att det nyzeeländska köket också kom att influeras av mat från Kina, Sydostasien, Europa och Indien.

Fina råvaror, inhemskt producerade och närodade har sedan länge varit grundpelare i det nyzeeländska köket och idag har Nya Zeeland världsrykte om sig för sina prisbelönta produkter. Samtida nyzeeländska kokar har tagit Nya Zeeland till en ny nivå genom att skapa en fusion cuisine – vilket betyder att man kombinerar de bästa lokala råvarorna med en ny inställning till matlagning som är starkt influerad utifrån och dessa innovativa idéer har exporterats över hela världen. Även de traditionella māoriköket upplever en modern twist i händerna på innovativa kokar.

En stor del av Nya Zeelands framgång beror på det geografiska läget. Det varierande landskapet och klimatet innebär att ett enormt utbud av råvaror kan odlas här. Med drygt 15 000 kilometer kust är också tillgången på fisk, skal-

djur och andra godsaker från havet fantastiskt.

Farmers market är idag ett etablerat koncept i hela landet och många nyzeeländare gör sina huvudsakliga veckoköp på olika lokala marknader där det finns prisvärda säsongsbetonade råvaror, hemgjorda konserver och inte minst ett brett utbud av exotiska ingredienser och produkter inspirerade av den kulturella mångfalden. Nya Zeeland var tidigt ute när det gäller ekologiskt odlad frukt och grönsaker och att handla närodlad.

40 miljoner får och en klassisk söndagsmiddag

Det var upptäckaren James Cook som tog med sig får till Nya Zeeland i slutet av 1700-talet. Fåruppfödning har länge varit den främsta exportvaran i landet men i slutet av 1980-talet blev den omkörd av mjölkproduktionen. Antal får minskade då från hela 70 miljoner till 40 miljoner. Export av fryst lamm är dock fortfarande en viktig exportvara och i Sverige kommer en tredjedel av allt får- och lammkött från Nya Zeeland. Resten kommer från olika EU-länder, men det sägs att mycket av den införseln också den är från Nya Zeeland. Som all annan boskap går får och lamm utomhus året runt på Nya Zeeland och den naturliga och omsorgsfulla uppfödningen bidrar givetvis till ett mört och högkvalitativt kött. Lamm spelar en stor roll i det nyzeeländska köket och söndagens lammstek har sedan många år varit en viktig familjeinstitution. Lammsteken serveras huvudsakligen med ugnsbakad potatis, pumpa och den klassiska mintsåsen.

Detta recept kan inte bli enklare. Lammet penslas med olja, salt, vitlök och rosmarin, som tillagas i ugnen tillsammans med övriga ingredienser. När jag lagar lammstek använder jag oftast lammstek med ben eller så kallad Lammrack. ★

Text & Foto: Åsa Duffy

DET NYZEELÄNDSKA KÖKET

EUREKA TOWER

- utsikt över Melbourne

Text & Foto:
Lars Wallin

Centralt belägen på 7 Riverside Quay i Southbank sträcker den sig majestätiskt upp mot himlen. Eureka Tower en av de största turistattraktionerna i Melbourne. Med sina 300 meter och 91 våningar höga skyskrapa lockar framför allt Eureka Skydeck på våning 88 turister från hela världen. Arbetet med den mäktiga byggnationen inleddes i augusti 2002 och cirka fyra år senare den 11 oktober 2006 stod tornet klart för officiellt öppnande. Vid mitt senaste besök i Melbourne i augusti 2014 passade vi på att besöka Eureka Skydeck 88. Man behöver inte förboka sitt besök på Eureka Skydeck förutsett att man inte har några speciella behov eller om man är en större grupp. Det kan också vara bra att känna till att Eureka Skydeck är handikappanpassat. Det finns olika prisnivåer att välja på och för en vuxen person är priset 19,50\$ och barn 4 – 16 år 11\$, pensionärer 15\$. För den våghalsiga kan man köpa till ett besök på The Edge till en kostnad av 12\$ för vuxna. The Edge är kanske inte något för den höjdrädda då golvet består av glas och man tittar 300 meter rakt ned under fötterna. Vill man känna vinden i sitt hår så rekommenderar jag att ni tar er ut via luftslussen till The Terrace. Här kan man även passa på att fotografera genom staket utan att det speglar sig i glaset som det annars kan göra när man är inomhus. Det kostar inget extra att besöka The Terrace.

För egen del tycker jag att alltid att det är värt att besöka höga byggnader eller platser för att få en överblick över staden eller kanske området även om det av många kanske kan betraktas som en turistfälla. Det känns som man lär känna staden på ett annat sätt om man en gång blickat ut över den. Det må vara byggnader som Empire State Building på Manhattan i New York, Eiffeltornet i Paris eller Sydney Tower, jodå jag har varit uppe i dessa också, utsikten är magnifik. Från Flinders Street Station tar det cirka 10 minuter att promenera över floden Yarra och vidare förbi restaurangerna i Riverside Food Court tills man når entrén till Eureka Tower. Byggnaden går inte att missa, blicka uppåt så ser du den. I entrén finns en reception och butik fylld med souvenirer, snacks och dryckor. De båda hissarna tar dig de 88 våningarna upp på 40 sekunder. Utsikten som bjuder på en 360 graders vy är fullstän-

dig magnifik. Långt där nere kan man bland annat se Port Phillip Bay, Docklands, ja till och med gränden Basement 381 Flinders Lane där en av mina favoritskivaffärer Off The Hip ligger. Långt därnere ligger Melbournes förmodligen mest fotograferade byggnad Flinders Street Station tillika knutpunkten i centrala Melbourne. Visste ni förresten att det ryktas om att den version av Flinders Street Station som vi idag ser i Melbourne egentligen var avsett för Bombay i Indien? Enligt ryktena så förväxlades ritningar och material i London. Det som skulle till Melbourne skickades till Indien och vice versa. Vet dock inte om detta stämmer eller om det endast är en vacker skröna. Låter man blicken vandra vidare över staden ser man beläget cirka 3 kilometer från Eureka Tower förortsområdena Jolimont, East Melbourne och Richmond där det världskända Melbourne Sports and Entertainment Precinct är beläget. Ett rekreativt område fyllt av sport och evenemangsarenor och som bland annat innehåller den mäktiga MCG, Melbourne Cricket Ground hemmaarena för de stora evenemang inom Aussie cricket och AFL, the Australian Football League. MCG var även värdarena för 1956 års Olympiska spel och år 2006 upplaga av Commonwealth Games. Kanske är dock Rod Laver Arena den arena som är allra mest känd för oss svenskar. Här har våra gamla tennishjältar så som Stefan Edberg, Thomas Johansson och Mats Wilander med flera firat stora framgångar. Rod Laver Arena är belägen på Batman Avenue vid Melbourne Park intill the Yarra River. Cirka en miljon människor besöker årligen arenan för att bland annat bevittna framför allt Australian Open men även andra sporter, konserter och olika events.

Tar man sig vidare upp i Eureka Tower kommer man till Eureka 89 som är en modern och exklusiv event- och restauranglokal. Här går att arrangera både bröllop och fester. Från tisdag till lördag är restaurangen öppen men det krävs förbokning i god tid. ★

eurekaskydeck.com.au
eureka89.com.au

TRÄNING *på andra sidan jordklotet*

Hemma i Sverige brukar de flesta kunna trycka in något träningspass under veckan. Men vad händer med ens träning när man far iväg och reser? För egen del brukar mina 2-3 veckors semestrar bestå av mer återhämtning och mindre träning. Nu när jag har åkt iväg på en åttamånaders work-and-holiday-resa har jag sett till att ändra mitt tankemönster kring träningen.

Text & Foto: Linnea Nilsson-Waara

Träningsutrustning

Mitt träningsbagage inrymmer ett par gympadojor, ett hopprep och TRX-band (fullkroppsträning kan fås med detta band och tar liten plats i resväskan), samt träningshandskar. Med denna utrustning kan jag genomföra både löpning och styrketräning, utan att det behöver kosta mig något extra. För dig som har svårt att löpa fungerar alltid promenader. Viktigast är att du tar dig ut och iväg. Utegympen kryllar längs beacherna, framför allt i Sydney. I centrala Melbourne finns jättefina parker, bland annat Albert Park som erbjuder bra underlag för promenader och löpträning. Första gången jag besökte Melbourne hade jag turen att placeras i ett "mixed dorm" (ett blandrum där både tjejer och killar får bo tillsammans). Där bodde sedan tidigare en löpvillig tysk kille. Han tittade på mina Adidas Boost-skor och frågade om jag tyckte om löpträning. Han hade själv redan hunnit vara ute på ett antal löprundor och vi bestämde oss för att göra en running-sightseeing tillsammans. Eftersom han kände till området fick han självklart vara guide. Under vår löptur blev det genomfört ett träningspass, men också se-och-uppleva inbakat i löpturen. Enligt mig är detta ett väldigt bra koncept, både för att lära känna nya vänner, men också för att du får se mer av staden. Alternativet om du har svårt att jogga är att hyra en cykel eller att power-walka.

Tidig morgon eller kvällen

Eftersom det under somrarna är väldigt höga temperaturer här i Down Under så är den bästa tiden att göra sin träning tidig morgon eller senare på eftermiddagen/kvällen. För egen del har jag svårt att få till träning tidigt på morgonen, men av någon konstig anledning har jag lyckats anpassa mig till "the aussie style" och startar dagen tidigare här jämfört med hemmavid. Mitt på dagen, mellan kl.12-16.00, är det för varmt för att träna - om du inte går in på ett gym förstås.

På tal om gym

Gymkulturen i Australien är väl utbredd. I till exempel Melbourne finns 14 gym inom samma kedja mitt i CBD (Central Business District). Och detta är från EN enda gymkedja. Det kryllar av gym här. Anställda från respektive gym står ute på gatorna och delar ut gratisbiljetter. Mitt råd är att testa några av gymmen innan du bestämmer dig för att eventuellt teckna avtal för gymkort.

Viktigast att få in en rutin

När du väl har landat i Australien och hunnit med att ha några veckors ledig-

het från både jobb och träning är, mitt råd att sakta men säkert smyga i gång med träningen. Se också över vad du stoppar i dig när du är ute och reser. I vissa hostel ingår frukost; oftast bröd, te, kaffe, flingor och mjölk. Pålägget är sylt och peanutbutter. Denna konstellation innebär uteslutande snabba kolhydrater, som i längre perioder bör undvikas. Själv har jag adderat lite extra till frukosten, bland annat havregryn (som är billigt) och med dessa blandar jag i skivat äpple. Gröten tillagas i micron och av detta har jag gjort mig en god matig gröt som håller mig mätt under en längre tid. Till pålägg har jag äggröra eller kokt ägg och något salladsblad eller tomat. Från hotelets frukostutbud använder jag mjölken, fullkornsbrödet och smöret. Totalt sett inte allt för många justeringar, men detta ger mig en bättre och ordentligare frukost. I Melbourne finns dessutom den berömda Victoria Queens Market, som på söndagar vill bli av med all frukt och grönt på grund av att marknaden har stängt måndagar. Därför säljer dom ut till riktigt låga priser. Bra tillfälle att storhandla och ladda upp inför den kommande veckan.

En del backpackers jag har stött på beklagar sig över hur mycket de har förslappats och gått upp i vikt. Detta kan du undvika genom att du helt enkelt bestämmer dig för att genomföra någon form av regelbunden aktivitet. Den behöver som sagt inte kosta dig något och viktigast är att du gör någonting än ingenting. Din kropp kommer att må bättre och du har mer energi resten av dagen.

Den ultimata träningsbilden

Med alla träningsbilder som kretsar runt på de sociala medierna får du nu chansen att briljera med att du tränar på andra sidan jordklotet, kanske på Bondi beach med ett gäng surfare i bakgrunden och med en snygg solbränna. Big like på den! ★

Instagram: @waaraworldwide

RUNDRESA I NYA ZEELAND OCH AUSTRALIEN

Datum: 9.-30. november 2015 (22 dagar)

Följ med på en inspirerande och innehållsrik rundresa i Nya Zeeland och Australien med svensk reseledare, där ni besöker platser som Auckland, Queenstown, Sydney, Ayers Rock och Great Barrier Reef. Ni gör även ett stopp i Hong Kong. Ni bor på 4-stjärniga hotell under hela resan och all frukost och de flesta middagar är inkluderade i priset.

Pris per person när två reser tillsammans:

Från **66.900** kr

Telefon: 08-676 97 90

www.australienresor.se

australienresor

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som resemål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Medlemsförmåner

Som medlem erhåller du förutom vår medlemstidning även förmånen att kunna ställa detaljerade frågor till föreningens ambassadörer. Anders Liljeqvist på plats i Sydney, Australien och Åsa Duffy i Auckland på Nya Zeeland. Vi presenterar fler tillfälliga och långvariga förmåner på vår hemsida www.australien-nyazeeland.se

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet, kan du som medlem få en rad olika rabatter hos olika samarbetspartners.

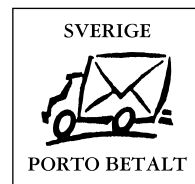
MEDLEMSKORT 2015

NAMN:

www.australien-nyazeeland.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via **www.australien-nyazeeland.se**

